

**" સંયુક્ત કુટુંબ અને વિભક્ત કુટુંબમાં રહેતા વ્યક્તિઓનો મનોવૈજ્ઞાનિક સુખાકારીનો અભ્યાસ "**

Parul D. Ayadi  
(M.A.Psychology)  
Department of Psychology, K.S.K.V. Kachchh University  
Gujarat (India)

**સારાંશ**

પ્રસ્તુત સંશોધનસંયુક્ત કુટુંબમાં રહેતા અને વિભક્ત કુટુંબમાં રહેતા વ્યક્તિઓનો જાતિના સંદર્ભમાં મનોવૈજ્ઞાનિક સુખાકારીનો અભ્યાસ કરવાનો છે. પ્રસ્તુત અભ્યાસ માટે નિદર્શ તરીકે કચ્છજિલ્લાના સંયુક્ત કુટુંબમાં રહેતા ૩૦ સ્ત્રીઓ અને ૩૦ પુરુષો એમ કુલ ૬૦ વ્યક્તિઓ લેવામાં આવી છે. તે જ રીતે વિભક્ત કુટુંબમાં રહેતી ૩૦ સ્ત્રીઓ અને ૩૦ પુરુષો એમ કુલ ૬૦ વ્યક્તિઓની આમ કુલ મળીને ૧૨૦ વ્યક્તિઓની નિદર્શ તરીકે યદ્યથ રીતે પસંદગી કરવામાં આવી છે. આ અભ્યાસમાં સુખાકારીના પાંચ ક્ષેત્રો જેવા કે, જીવન સંતોષ, કાર્યક્ષમતા, સામાજીક શક્તિ, માનસિક સ્વાસ્થ્ય અને આંતરવૈયક્તિક સંબંધોના પ્રાપ્તકો જાણવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો છે. આ અભ્યાસમાં પ્રાપ્ત થયેલા પ્રાપ્તકોનું કુટુંબના પ્રકાર અને જાતિના આધારે મધ્યક, પ્રમાણિત વિચલન અને 'ટી' ગુણોત્તર શોધવામાં આવ્યો છે. તેમજ તેની ચકાસણી ૦.૦૫ સાર્થકતાની કક્ષાએ તપાસવામાં આવી છે. પ્રાપ્ત પરિણામો દ્વારા મળેલ માહિતી પરથી કહી શકાય કે સંયુક્ત કુટુંબમાં રહેતા અને વિભક્ત કુટુંબમાં રહેતા વ્યક્તિઓમાં મનોવૈજ્ઞાનિક સુખાકારીનાં પ્રાપ્તકોમાં કોઈ સાર્થક તફાવત જોવા મળતો નથી, તેમજ સંયુક્ત કુટુંબમાં રહેતા અને વિભક્ત કુટુંબમાં રહેતા સ્ત્રી-પુરુષોમાં મનોવૈજ્ઞાનિક સુખાકારીનાં પ્રાપ્તકોમાં સાર્થક તફાવત જોવા મળે છે.

**Key words :** મનોવૈજ્ઞાનિક સુખાકારી, સંયુક્ત કુટુંબ, વિભક્ત કુટુંબ, સ્ત્રી, પુરુષ.